

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POŠTANSKIM USLUGAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o poštanskim uslugama (Narodne novine, broj 144/2012), Zakonom o izmjenama Zakona o poštanskim uslugama (Narodne novine, broj 153/2013), podzakonskim propisima donesenim na temelju tih zakona te Zakonom o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije (Narodne novine, broj 101/98).

Područje poštanskih usluga uređeno je na razini Europske unije od 1997. godine, i to u osnovi jednom direktivom – Direktivom o poštanskim uslugama, koja je do sada dva puta mijenjana i dopunjavana, kako slijedi:

- Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. godine o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta Zajednice u području poštanskih usluga i poboljšanju kakvoće poštanskih usluga (Prva poštanska direktiva),
- Direktiva 2002/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. lipnja 2002. godine kojom se mijenja Direktiva 97/67/EZ u vezi s daljnjim otvaranjem poštanskih usluga tržišnom natjecanju na razini Zajednice (Druga poštanska direktiva),
- Direktiva 2008/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. godine kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ u vezi s potpunim razvojem unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici (Treća poštanska direktiva).

Člankom 7. Direktive o poštanskim uslugama, koji je dodan Direktivom 2008/6/EZ, uređeno je područje financiranja univerzalne usluge, koju čini skup poštanskih usluga određene kakvoće, dostupnih po pristupačnoj cijeni svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj zemljopisnoj lokaciji. Odredbom stavka 3. navedenog članka Direktive, koja je prenesena u članak 48. Zakona o poštanskim uslugama, propisano je da u slučaju kada obveza obavljanja univerzalne usluge stvara neto trošak, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge, davatelj univerzalne usluge ima pravo na naknadu utvrđenoga nepravednog financijskog opterećenja. Na temelju odredaba članka 67. Zakona o poštanskim uslugama HP – Hrvatska

pošta d.d. određena je davateljem univerzalne usluge, a pravo i obvezu obavljanja univerzalne usluge stekla je u trajanju od 15 godina.

Slijedom navedenog, a u skladu s mogućnostima koje predviđa članak 7. Direktive o poštanskim uslugama, Zakonom o poštanskim uslugama do sada je bilo uređeno financiranje obveze obavljanja univerzalne usluge u Republici Hrvatskoj na sljedeći način:

- iz sredstava kompenzacijskog fonda, osnovanog pri Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Agencija), prihode kojeg čine doprinosi davatelja poštanskih usluga, utvrđeni odlukom Agencije kojom se utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge,
- u slučaju da iznosi doprinosa davatelja zamjenskih poštanskih usluga i iznos doprinosa davatelja univerzalne usluge nisu dostatni za podmirenje cjelokupne obveze financiranja nepravednog financijskog opterećenja, preostali nepodmireni iznos nepravednog financijskog opterećenja podmiruje se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

Na temelju Zakona o poštanskim uslugama Vijeće Agencije je, u postupku utvrđivanja naknade nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge, pokrenutog na zahtjev HP – Hrvatske pošte d.d., na sjednici održanoj 14. studenoga 2014. godine donijelo odluku kojom je utvrđen iznos nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge u 2013. godini, osnovan kompenzacijski fond za uplatu doprinosa davatelja univerzalne usluge i davatelja zamjenskih poštanskih usluga, utvrđeni doprinosi svakog pojedinog obveznika uplate doprinosa u kompenzacijski fond te način plaćanja.

Iznos ukupnoga nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge za 2013. godinu utvrđen je gore navedenom Odlukom u visini od 94.383.177,00 kuna. Doprinosi pojedinih davatelja zamjenskih poštanskih usluga, izračunati razmjerno udjelu njihovih prihoda ostvarenih od obavljanja zamjenskih poštanskih usluga, dani su u donjoj tablici:

Br.	Davatelj zamjenskih poštanskih usluga	Iznos doprinosa (kn)
1.	City Ex d.o.o., Zagreb	4.328.016,00
2.	Lider Express d.o.o., Zagreb	10.742,00
3.	Lider Express d.o.o., Žrnovnica	9.381,00
4.	Tisak d.d., Zagreb	96.425,00
5.	Vuk com d.o.o., Novi Vinodolski	1.093,00
6.	Weber Escal d.o.o., Hrvatski Leskovac	179.954,00
	UKUPNO	4.625.611,00

Iznos doprinosa davatelja zamjenskih poštanskih usluga u kompenzacijski fond

Ukupni doprinos svih davatelja zamjenskih poštanskih usluga u kompenzacijski fond iznosio je 4.625.611,00 kuna, dok je izračunati doprinos davatelja univerzalne usluge iznosio 2.015.341,00 kunu. Budući da davatelj univerzalne usluge, na temelju članka 51. stavka 4.

Zakona o poštanskim uslugama, ne uplaćuje doprinos u kompenzacijski fond ako je njegov izračunati doprinos manji od izračunate naknade za obvezno obavljanje univerzalne usluge, nego mu se za taj iznos umanjuje ukupna isplaćena naknada, primjenom zakonskih odredaba o podmirenju preostalog nepodmirenog iznosa nepravednog financijskog opterećenja proizlazi da je za 2013. godinu davatelju univerzalne usluge iz državnog proračuna Republike Hrvatske podmiren iznos od 87.742.225,00 kuna (94.383.177,00–4.625.611,00–2.015.341,00), što je oko 93% iznosa ukupnoga nepravednog financijskog opterećenja

Uzimajući u obzir činjenicu da se najveći dio iznosa neto troška, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje davatelja univerzalne usluge, u 2014. godini za prethodnu kalendarsku godinu morao podmiriti iz sredstava državnog proračuna, kao i gospodarsku situaciju u kojoj se nalaze davatelji zamjenskih poštanskih usluga, od kojih je jedan (s najvećim utvrđenim iznosom doprinosa u kompenzacijski fond) pokrenuo i postupak predstečajne nagodbe, poteškoće uz koje je naplaćen najveći dio doprinosa u kompenzacijski fond (zbog neizvršenja uplate obveznika s najvećim utvrđenim udjelom doprinosa), očekivani trend daljnjeg smanjenja iznosa doprinosa obveznika uplate doprinosa u kompenzacijski fond te troškove upravljanja tim fondom, ovim se Zakonom predlaže ukinuti kompenzacijski fond, kao jedan od mehanizama za financiranje naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima. Ukidanjem kompenzacijskog fonda naknada nepravednog financijskog opterećenja obavljanja univerzalne usluge, kojom se osigurava obveza obavljanja univerzalne usluge, kao usluge od općeg gospodarskog interesa, podmirivala bi se u potpunosti (u 100%-tnom iznosu) iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

U skladu s odredbom članka 7. stavka 3. Direktive o poštanskim uslugama naknadu nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge države članice Europske unije mogu osigurati i samo iz javnih sredstava, dakle iz sredstava državnog proračuna. Nadalje, u svrhu usklađenosti s pravilima o državnim potporama izrađen je Program državne potpore HP – Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje univerzalne usluge od 2014. do 2018. godine, koji je usklađen s Odlukom Europske komisije od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državne potpore u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa (SL L 7, 11. 1. 2012.), a na temelju mišljenja Ministarstva financija taj je Program usklađen i sa Smjernicama politike državnih potpora za razdoblje 2014.-2016.

Osim osnovnog pitanja, koje se odnosi na ukidanje kompenzacijskog fonda i pojednostavljenje mehanizma financiranja naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima, ovim se Zakonom usklađuje naziv nacionalnog regulatornog tijela za obavljanje regulatornih poslova u području poštanskih usluga sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 71/2014), dodatno se preciziraju pojedine odredbe koje pridonose većoj transparentnosti rada Agencije te nomotehnički uređuju odredbe Zakona o poštanskim uslugama u provedbi kojih su uočeni određeni nedostaci.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Program državne potpore HP – Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje univerzalne usluge od 2014. do 2018. godine izrađen je uz primjenu istih parametara

uporabljenih za izračun neto troška obavljanja univerzalne usluge u 2013. godini, a na temelju Naputka o izračunu i kompenzaciji neto troška univerzalne usluge i procjene nepravednog financijskog opterećenja, koji je donijela Agencija. Ovim su Programom predviđeni procijenjeni iznosi državne potpore davatelju univerzalne usluge po godinama, kako slijedi:

Godina	Iznos (kn)
2014.	82.212.108,00
2015.	80.439.786,00
2016.	80.125.688,00
2017.	83.427.693,00
2018.	78.892.920,00

Procijenjeni iznos državne potpore davatelju univerzalne usluge po godinama

Planom poslovanja HP – Hrvatske pošte d.d. za razdoblje od 2015. do 2019. godine također je izrađena projekcija neto troška obavljanja univerzalne usluge za razdoblje trajanja navedenog Programa, a u odnosu na iznos isplaćen kao nepravedno financijsko opterećenje za 2013. godinu, procjena je da će se iznosi nepravednog financijskog opterećenja u pravilu smanjivati svake godine tijekom gore navedenog razdoblja. Procjena je da će nepravedno financijsko opterećenje u 2015. godini biti manje od predviđenoga nepravednog financijskog opterećenja, pa će i sredstva koja su osigurana u državnom proračunu biti dostatna, a eventualna razlika osigurati će se iz sredstava unutar razdjela Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture.

Sredstva, koja će se dodijeliti davatelju univerzalne usluge iz državnog proračuna Republike Hrvatske, osigurana su na aktivnosti A754032 – "Naknada koja se dodjeljuje poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje univerzalne poštanske usluge" za 2015. godinu u iznosu od 41.000.000,00 kuna. Za 2016. i 2017. godinu planiran je iznos od 40.000.000,00 kuna.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, budući da se ovaj Zakon dodatno usklađuje s odredbama Direktive o poštanskim uslugama.

Naime, na temelju odredbe članka 7. stavka 3. Direktive o poštanskim uslugama naknadu nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge države članice Europske unije mogu osigurati i samo iz javnih sredstava, dakle iz sredstava državnog proračuna, što se predlaže urediti ovim Zakonom, pri čemu se napušta dosadašnja kombinacija mehanizma osiguranja naknade nepravednog financijskog opterećenja istodobno i iz kompenzacijskog fonda, i iz sredstava državnog proračuna, čime se pojednostavljuje cijeli postupak dodjele naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima.

S obzirom na navedeno, kao i na zakonsku obvezu davatelja univerzalne usluge na podnošenje zahtjeva za naknadu nepravednog financijskog opterećenja najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, koji se rok ovim Zakonom predlaže produljiti za mjesec dana zbog potrebe izrade izvješća na kojima se temelji taj zahtjev, a kako bi se osiguralo da se postupak izračuna neto troška što predstavlja nepravedno financijsko opterećenje, te ostvarivanja prava na naknadu utvrđenoga nepravednog financijskog opterećenja, koja će se isplatiti davatelju univerzalne usluge u 2015. godini, provede prema odredbama ovoga Zakona, predlaže se da ovaj Zakon stupi na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama. U protivnom, prolongiranje predloženog roka stupanja na snagu ovoga Zakona značilo bi i ponovno aktiviranje kompenzacijskog fonda prema važećem Zakonu, a time i nadalje obvezu davatelja zamjenskih poštanskih usluga na plaćanje doprinosa u kompenzacijski fond, čime bi im ostalo manje financijskih sredstava za vlastiti razvoj i jačanje konkurentnosti na tržištu poštanskih usluga. Učinak ukidanja kompenzacijskog fonda, a što je i osnovna svrha ovoga Zakona, u tome bi slučaju bio moguć tek u 2016. godini.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTANSKIM USLUGAMA

Članak 1.

U Zakonu o poštanskim uslugama (Narodne novine, br. 144/2012 i 153/2013), u članku 1. stavku 1. riječi: "Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije" zamjenjuju se riječima: "Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti".

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

"2. **Agencija:** Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti,".

U točki 7. zarez na kraju rečenice zamjenjuje se točkom te se dodaje druga rečenica koja glasi: "Računi za komunalne i druge usluge, kao i drugi računi, financijska i druga izvješća ne smatraju se izravnom poštom,".

Točka 9. mijenja se i glasi:

"9. **konsolidator:** pravna ili fizička osoba koja nije davatelj poštanskih usluga, a na temelju ugovora prikuplja poštanske pošiljke od pošiljatelja radi predaje davatelju poštanskih usluga,".

U točki 20. riječ: "sekogrami" zamjenjuje se riječima: "pošiljke za slijepe".

Točka 26. mijenja se i glasi:

"26. **prijava za obavljanje poštanskih usluga:** prijava koju pravna ili fizička osoba podnosi Agenciji u svrhu obavljanja zamjenskih poštanskih usluga i ostalih poštanskih usluga,".

U točki 30. riječ: "**sekogram**" zamjenjuje se riječima: "**pošiljka za slijepe**".

Članak 3.

U članku 5. stavku 3. točki 2. riječi: "s Hrvatskom agencijom za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija)" zamjenjuju se riječima: "s Agencijom".

Članak 4.

Naziv glave II. iznad članka 7. mijenja se i glasi: "II. HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI".

Članak 5.

U članku 8. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:

"6. donošenje odluke o utvrđivanju neto troška koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakona,".

U točki 7. riječi: "davatelja univerzalne usluge" zamjenjuju se riječima: "davatelja poštanskih usluga".

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Popis davatelja poštanskih usluga, s vrstama poštanskih usluga koje obavljaju, objavljuje se na internetskim stranicama Agencije.".

Članak 6.

U članku 15. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Univerzalna usluga obuhvaća poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu:

1. prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje pismovnih pošiljaka mase do 2 kilograma,
2. prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje paketa mase do 10 kilograma,
3. prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje preporučenih pošiljaka i pošiljaka s označenom vrijednosti,
4. prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje pošiljaka za slijepe mase do 7 kilograma, bez naplate,
5. usmjeravanje, prijenos i uručenje paketa mase do 20 kilograma u međunarodnom dolaznom prometu."

Članak 7.

U članku 17. riječi: "potpune prijave" zamjenjuju se riječima: "uredne prijave".

Članak 8.

U članku 18. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Agencija će, u roku od osam dana od dana zaprimanja uredne prijave u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, izdati davatelju poštanskih usluga potvrdu kojom se dokazuje podnošenje uredne prijave za određene vrste poštanskih usluga. Ova potvrda nije upravni akt."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Davatelj poštanskih usluga, koji poštanske usluge obavlja na temelju prijave, obvezan je pisanim putem izvijestiti Agenciju o svim promjenama okolnosti navedenih u prijavi iz stavka 1. ovoga članka, a osobito o promjenama i završetku obavljanja prijavljenih poštanskih usluga, i to bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena."

Članak 9.

U članku 19. stavku 1. na kraju druge rečenice briše se točka i dodaju riječi: "u roku od 90 dana od dana zaprimanja uredne prijave."

Članak 10.

Naslov iznad članka 28. mijenja se i glasi: "Ukidanje odluke o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga".

U članku 28. stavku 3. riječi: "stavka 1. ovoga članka" zamjenjuju se riječima: "stavka 1. točke 2. ovoga članka".

Članak 11.

U članku 44. stavak 7. mijenja se i glasi:

"(7) Agencija može, prije ili nakon objave općih uvjeta davatelja poštanskih usluga, odlukom narediti izmjenu, dopunu ili ukidanje pojedinih odredaba općih uvjeta, ili općih uvjeta u cijelosti, ako utvrdi da su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona."

Članak 12.

U članku 47. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Davatelj poštanskih usluga, koji obavlja zamjenske poštanske usluge, mora obavljati računovodstveno razdvajanje na način da se mogu utvrditi prihodi ostvareni od tih poštanskih usluga odvojeno od prihoda ostvarenih od ostalih poštanskih usluga, po vrstama usluga i proizvodima."

Članak 13.

U članku 48. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Agencija na temelju izračuna iz stavka 2. ovoga članka odlukom utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje."

U stavku 4. riječi: "potpunog zahtjeva" zamjenjuju se riječima: "urednog zahtjeva".

Stavak 5. mijenja se i glasi:

"(5) Sredstva za naknadu nepravednog opterećenja isplaćuju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, na zahtjev davatelja univerzalne usluge, a na temelju odluke Agencije iz stavka 3. ovoga članka te u skladu s pravilima o državnim potporama."

Članak 14.

U članku 49. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Davatelj univerzalne usluge, koji želi ostvariti pravo na naknadu nepravednog opterećenja, podnosi zahtjev Agenciji najkasnije do 31. srpnja za prethodnu kalendarsku godinu."

Članak 15.

Naslov iznad članka 51. i članak 51. brišu se.

Članak 16.

Naslov iznad članka 52. i članak 52. brišu se.

Članak 17.

U članku 63. stavku 1. točka 10. briše se.

Dosadašnja točka 11. postaje točka 10.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim se člankom usklađuje naziv nacionalnog regulatornog tijela za obavljanje regulatornih poslova u području poštanskih usluga s člankom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 71/2014), prema kojem je navedeno regulatorno tijelo promijenilo naziv u Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti.

Članak 2.

Ovim se člankom, osim usklađivanja naziva Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, dodatno preciziraju definicije pojedinih pojmova koji se upotrebljavaju u Zakonu o poštanskim uslugama (u daljnjem tekstu: Zakon), i to "izravna pošta", "konsolidator" i "prijava za obavljanje poštanskih usluga", dok se dosadašnji naziv pojma "sekogram" mijenja u "pošiljka za slijepe", radi usklađivanja s aktima Svjetske poštanske unije.

Članci 3. i 4.

Ovim se člancima usklađuje naziv nacionalnog regulatornog tijela za obavljanje regulatornih poslova u području poštanskih usluga s člankom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 71/2014), prema kojem je navedeno regulatorno tijelo promijenilo naziv u Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 5.

Ovim se člankom precizira odluka iz članka 48. stavka 3. Zakona, koju donosi Agencija, te se njezina nadležnost za nadzor i regulaciju općih uvjeta proširuje na sve davatelje poštanskih usluga, u skladu s izmjenom predloženom u članku 10. ovoga Zakona. Nadalje, radi osiguranja veće transparentnosti u radu Agencije propisuju se dodatni podaci koje je Agencija obvezna objaviti na svojim internetskim stranicama, uz popis davatelja poštanskih usluga.

Članak 6.

Ovim se člankom, osim promjene dosadašnjeg naziva pojma "sekogram" u "pošiljka za slijepe" radi usklađivanja s aktima Svjetske poštanske unije, dodatno nomotehnički uređuje izričaj taksativno navedenih sastavnica univerzalne usluge.

Članak 7.

Ovim se člankom provodi usklađivanje odredbe o načinu stjecanja prava obavljanja zamjenskih i ostalih poštanskih usluga s člankom 40. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009).

Članak 8.

Ovim se člankom dopunjuje sadržaj potvrde koju Agencija izdaje davatelju poštanskih usluga, a kojom se dokazuje podnošenje uredne prijave. Ujedno se pojam urednog zahtjeva

stranke, koja pokreće postupak, usklađuje s člankom 40. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku. Također se precizira obveza davatelja poštanskih usluga, koji poštanske usluge obavlja na temelju prijave, da pisanim putem izvješćuje Agenciju o svim promjenama okolnosti navedenih u prijavi, a osobito o promjenama i završetku obavljanja prijavljenih poštanskih usluga, i to bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

Članak 9.

Ovim se člankom dopunjuje odredba na temelju koje Agencija donosi odluku o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga, kada na temelju podnesene prijave procijeni da se radi o toj vrsti usluga, na način da se utvrđuje rok od 90 dana od dana zaprimanja uredne prijave, u kojem je Agencija obvezna donijeti odluku o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga. Ujedno se pojam urednog zahtjeva stranke, koja pokreće postupak, usklađuje s člankom 40. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 10.

Ovim se člankom uklanja propust u odredbama na temelju kojih Agencija može po službenoj dužnosti ukinuti odluku o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga, na način da se precizira slučaj u kojem će Agencija prije ukidanja navedene odluke pisanim putem upozoriti davatelja zamjenskih poštanskih usluga da u određenom roku prestane postupati protivno obvezama utvrđenima u odluci. Naime, u slučaju kada je navedena odluka bila donesena na temelju netočnih podataka važnih za donošenje te odluke, Agencija nema obvezu davanja prethodnog upozorenja. Također se ovim člankom nomotehnički usklađuje naziv predmetne odluke u nazivu članka.

Članak 11.

Ovim se člankom utvrđuje ovlast Agencije za izmjenu, dopunu ili ukidanje pojedinih odredaba općih uvjeta, ili općih uvjeta u cijelosti, u odnosu na sve davatelje poštanskih usluga, a ne samo na davatelja univerzalne usluge, u slučaju kada Agencija utvrdi da su opći uvjeti u suprotnosti s odredbama Zakona ili propisa donesenih na temelju Zakona, čime se u pogledu nadležnosti Agencije za nadzor i regulaciju općih uvjeta svi davatelji poštanskih usluga stavljaju u jednak položaj.

Članak 12.

Ovim se člankom usklađuje odredba o obvezi računovodstvenog razdvajanja davatelja poštanskih usluga, koji obavlja zamjenske poštanske usluge, s obvezom računovodstvenog razdvajanja davatelja univerzalne usluge, u pogledu odvajanja prihoda ostvarenih od ostalih poštanskih usluga, po vrstama usluga i proizvodima.

Članak 13.

Ovim se člankom odredbe o naknadi nepravednog financijskog opterećenja za davatelja univerzalne usluge usklađuju s brisanjem odredaba o osnivanju kompenzacijskog fonda i utvrđivanju doprinosa koje moraju uplaćivati obveznici plaćanja u taj fond. Također se propisuje da se, zbog ukidanja kompenzacijskog fonda, sredstva za naknadu nepravednog financijskog opterećenja isplaćuju izravno iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, na zahtjev davatelja univerzalne usluge, a na temelju odluke Agencije o utvrđivanju iznosa neto troška koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja

univerzalne usluge, te u skladu s pravilima o državnim potporama. Također se pojam urednog zahtjeva, koji podnosi stranka, usklađuje s člankom 40. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 14.

Ovim se člankom produljuje rok u kojem davatelj univerzalne usluge, koji želi ostvariti pravo na naknadu nepravednog financijskog opterećenja, mora podnijeti zahtjev Agenciji, i to do 31. srpnja za prethodnu kalendarsku godinu, s obzirom na činjenicu da je davatelj univerzalne usluge, u skladu s Naputkom za računovodstveno razdvajanje i troškovno računovodstvo, prethodno obavezan na godišnjoj osnovi izraditi i dostaviti Agenciji regulatorna, financijska i druga izvješća nakon proteka šest mjeseci od završetka godišnjeg obračunskog razdoblja, a navedena izvješća osnova su za izradu zahtjeva za naknadu nepravednog financijskog opterećenja, rok podnošenja kojega je, prema važećoj odredbi, 30. lipnja za prethodnu kalendarsku godinu. Stoga se predloženo produljenje navedenog roka od mjesec dana ocjenjuje primjerenim.

Članak 15.

Ovim se člankom brišu odredbe o osnivanju kompenzacijskog fonda i utvrđivanju doprinosa koje moraju uplaćivati davatelj univerzalne usluge i davatelji zamjenskih poštanskih usluga (članak 51. Zakona o poštanskim uslugama), u svrhu pojednostavljenja mehanizma financiranja naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima, a u skladu s odredbama Direktive o poštanskim uslugama. Naime, odredba članka 7. stavka 3. Direktive o poštanskim uslugama propisuje da naknadu nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge države članice Europske unije mogu osigurati i samo iz javnih sredstava, dakle iz sredstava državnog proračuna. Uzimajući u obzir činjenicu da se najveći dio iznosa neto troška, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje davatelja univerzalne usluge, u 2014. godini za prethodnu kalendarsku godinu morao podmiriti iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, kao i gospodarsku situaciju u kojoj se nalaze davatelji zamjenskih poštanskih usluga, poteškoće uz koje je naplaćen najveći dio doprinosa u kompenzacijski fond, očekivani trend daljnjeg smanjenja iznosa doprinosa obveznika uplate doprinosa u kompenzacijski fond te troškove upravljanja tim fondom, ovim se Zakonom predlaže ukinuti kompenzacijski fond, kao jedan od mehanizama za financiranje naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima. Ukidanjem kompenzacijskog fonda naknada nepravednog financijskog opterećenja obavljanja univerzalne usluge, kojom se osigurava obveza obavljanja univerzalne usluge, kao usluge od općeg gospodarskog interesa, podmirivala bi se u potpunosti iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

Članak 16.

Ovim se člankom brišu odredbe o izračunu iznosa doprinosa davatelja poštanskih usluga, koji čine prihod kompenzacijskog fonda (članak 52. Zakona o poštanskim uslugama), budući da se ovim Zakonom predlaže ukidanje kompenzacijskog fonda i osiguranje sredstava za naknadu nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge u potpunosti iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 17.

Ovim se člankom u popisu teških povreda Zakona o poštanskim uslugama briše prekršajna odredba u vezi s neplaćanjem doprinosa u kompenzacijski fond, s obzirom na činjenicu predloženog ukidanja kompenzacijskog fonda, čime prestaje i obveza uplate doprinosa u navedeni fond.

Članak 18.

Ovim se člankom utvrđuje stupanje na snagu ovoga Zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama, prije proteka sedmodnevnog vakacijskog razdoblja. Naime, s obzirom na zakonsku obvezu davatelja univerzalne usluge na podnošenje zahtjeva za naknadu nepravednog financijskog opterećenja najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, koji se rok ovim Zakonom predlaže produljiti za mjesec dana zbog potrebe izrade izvješća na kojima se temelji taj zahtjev, a kako bi se osiguralo da se postupak izračuna neto troška što predstavlja nepravedno financijsko opterećenje, te ostvarivanja prava na naknadu utvrđenoga nepravednog financijskog opterećenja, koja će se isplatiti davatelju univerzalne usluge u 2015. godini, provede prema odredbama ovoga Zakona, predlaže se da ovaj Zakon stupi na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama. U protivnom, prolongiranje predloženog roka stupanja na snagu ovoga Zakona značilo bi i ponovno aktiviranje kompenzacijskog fonda prema važećem Zakonu, a time i nadalje obvezu davatelja zamjenskih poštanskih usluga na plaćanje doprinosa u kompenzacijski fond, čime bi im ostalo manje financijskih sredstava za vlastiti razvoj i jačanje konkurentnosti na tržištu poštanskih usluga. Učinak ukidanja kompenzacijskog fonda, a što je i osnovna svrha ovoga Zakona, u tome bi slučaju bio moguć tek u 2016. godini. Stoga se navedeno smatra osobito opravdanim razlogom za stupanje na snagu ovoga Zakona prije proteka sedmodnevnog vakacijskog razdoblja.

TEKST ODREDABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju poštanske usluge, propisuju uvjeti za obavljanje ovih usluga te za osiguravanje i financiranje univerzalne usluge, uređuju prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga, uvjeti pristupa poštanskoj mreži, izdavanje poštanskih maraka Republike Hrvatske i doplatnih maraka, određuju poslovi Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije u dijelu koji se odnosi na regulatorne poslove u području poštanskih usluga, obavljanje inspekcijskog nadzora u području poštanskih usluga, te uređuju druga pitanja vezana uz obavljanje poštanskih usluga.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve davatelje poštanskih usluga te na usluge u međunarodnom poštanskom prometu, ako aktima Svjetske poštanske unije nije drukčije određeno.

(3) Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta Zajednice u području poštanskih usluga i poboljšanju kakvoće poštanskih usluga (SL L 15, 21. 1. 1998.),
2. Direktiva 2002/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. lipnja 2002. kojom se mijenja Direktiva 97/67/EZ u vezi s daljnjim otvaranjem poštanskih usluga tržišnom natjecanju na razini Zajednice (SL L 176, 5. 7. 2002.),
3. Direktiva 2008/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ u vezi s potpunim razvojem unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici (SL L 52, 27. 2. 2008.).

Značenje pojmova

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. **adresa:** svaki skup oznaka na poštanskoj pošiljci koji označava primatelja i mjesto uručjenja poštanske pošiljke. Adresiranje poštanske pošiljke pobliže se uređuje općim uvjetima davatelja poštanskih usluga,
2. **Agencija:** Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije,
3. **akti Svjetske poštanske unije:** međunarodni ugovori potpisani u okviru Svjetske poštanske unije i potvrđeni u Republici Hrvatskoj, a primjenjuju se na poštanske usluge u međunarodnom prometu,
4. **cjenik poštanskih usluga:** popis cijena poštanskih usluga prema kojem davatelj poštanskih usluga naplaćuje usluge,
5. **davatelj poštanskih usluga:** pravna ili fizička osoba koja obavlja poštanske usluge,
6. **davatelj univerzalne usluge:** davatelj poštanskih usluga koji obavlja univerzalnu uslugu prema odredbama ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj,

7. **izravna pošta:** poštanska pošiljka koja se sastoji isključivo od oglasnog, marketinškog ili reklamnog materijala koji nosi istovjetnu poruku, osim imena, adrese i identifikacijske oznake primatelja, te drugih izmjena koje ne mijenjaju narav poruke, a koja se šalje u najmanje 500 primjeraka,
8. **Komisija:** Komisija Europske unije,
9. **konsolidator:** pravna ili fizička osoba koja na temelju ugovora prikuplja poštanske pošiljke od pošiljatelja radi predaje davatelju poštanskih usluga,
10. **korisnik poštanskih usluga:** pravna ili fizička osoba koja se koristi poštanskim uslugama, kao pošiljatelj ili primatelj poštanske pošiljke,
11. **kućni kovčežić:** kovčežić koji se upotrebljava za uručenje poštanskih pošiljaka primatelju, a nalazi se u građevini stambene namjene ili na ulazu u njezino dvorište,
12. **masovne pošiljke:** poštanske pošiljke zaprimljene u velikom broju,
13. **obična poštanska pošiljka:** poštanska pošiljka za koju davatelj poštanskih usluga prigodom prijma ne izdaje potvrdu o primitku,
14. **paket:** poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete,
15. **pismovna pošiljka:** vrsta komunikacije u pisanom obliku ispisana ili otisnuta na papiru ili drugom odgovarajućem nositelju podataka, koju je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljatelj na samoj pismovnoj pošiljci ili njezinu omotu,
16. **pošiljatelj:** pravna ili fizička osoba koja šalje poštansku pošiljku i koja je nositelj svih prava i obveza iz ugovora, do propisnog uručjenja poštanske pošiljke,
17. **pošiljka najbrže kategorije:** poštanska pošiljka kod koje davatelj univerzalne usluge nudi brži postupak u usmjeravanju i prijenosu u odnosu na ostale pošiljke. U slučaju da davatelj univerzalne usluge ima samo jedan način postupanja, taj se način smatra najbržim,
18. **pošiljka s označenom vrijednosti:** poštanska pošiljka čiji je sadržaj pošiljatelj osigurao do označene vrijednosti na pošiljci za slučaj gubitka, krađe ili oštećenja,
19. **poštanska mreža:** sustav organizacije i svih vrsta sredstava međusobno povezanih u jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu, koje davatelj univerzalne usluge koristi osobito za obavljanje ove usluge na cijelom području Republike Hrvatske,
20. **poštanska pošiljka:** svaka adresirana pošiljka u konačnom obliku u kojem je davatelj poštanskih usluga treba uručiti. Vrste poštanskih pošiljaka su pismovne pošiljke, paketi, preporučene pošiljke, pošiljke s označenom vrijednosti, sekogrami, izravna pošta i tiskanice,
21. **poštanska usluga:** usluga koja uključuje svako postupanje s poštanskim pošiljkama od strane davatelja poštanskih usluga, a osobito prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka u unutarnjem ili međunarodnom poštanskom prometu. Poštanske usluge ne uključuju prijenos pošiljke primatelju koji pošiljatelj obavlja sam (samodostava), prijevoz kao samostalnu uslugu te prijam, prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka izravno od pošiljatelja do primatelja po individualnom zahtjevu, bez usmjeravanja, na način da isti radnik davatelja usluga obavlja sve navedene radnje (kurirska usluga),
22. **poštanski kovčežić:** kovčežić u koji korisnici usluga mogu ubaciti obične poštanske pošiljke kako bi ih davatelj univerzalne usluge otpremio primateljima,

23. **potvrda o primitku pošiljke:** potvrda koju daje davatelj poštanskih usluga pošiljatelju prigodom primitka određenih vrsta poštanskih pošiljaka,
24. **preporučena pošiljka:** poštanska pošiljka za koju se pošiljatelju izdaje potvrda o primitku i uručuje se primatelju uz potpis, a u slučaju gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja isplaćuje propisana naknada štete,
25. **prijam poštanskih pošiljaka:** postupak preuzimanja poštanskih pošiljaka radi uručenja primatelju. Pošiljke se mogu primiti putem pristupnih točaka ili na adresi pošiljatelja putem radnika davatelja poštanskih usluga, na način propisan odredbama ovoga Zakona i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga,
26. **prijava za obavljanje poštanskih usluga:** prijava koju pravna ili fizička osoba podnosi Agenciji u svrhu obavljanja ostalih poštanskih usluga,
27. **prijenos poštanskih pošiljaka:** postupak pripreme za prijevoz i prijevoz pojedinačnih ili grupiranih poštanskih pošiljaka te drugi postupci u vezi s prijenosom poštanskih pošiljaka od mjesta prijma do mjesta uručenja,
28. **primatelj:** pravna ili fizička osoba na koju je poštanska pošiljka adresirana i kojoj se pošiljka treba uručiti na temelju naloga pošiljatelja,
29. **pristupne točke:** fizički objekti, poštanski kovčežići i slično, koji služe za prijam poštanskih pošiljaka radi uručenja primatelju,
30. **sekogram:** adresirana poštanska pošiljka namijenjena slijepim i slabovidnim osobama, otisnuta na papiru ili odgovarajućem nositelju podataka, ili snimljena na nekom od pogodnih elektroničkih nositelja podataka,
31. **tiskanica:** poštanska pošiljka koja sadrži knjige i tisak. Tisak je tiskana publikacija koju izdaje nakladnik svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi),
32. **univerzalna usluga:** skup poštanskih usluga određene kakvoće, koje su dostupne po pristupačnoj cijeni svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj zemljopisnoj lokaciji,
33. **uručenje poštanskih pošiljaka:** uručenje poštanskih pošiljaka primatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi na adresi primatelja, ubacivanjem u kućni kovčežić ili uručenje u poslovnoj prostoriji davatelja poštanskih usluga,
34. **usmjeravanje poštanskih pošiljaka:** postupak u kojem se primljene poštanske pošiljke grupiraju prema adresi primatelja pošiljke radi daljnjeg prijenosa,
35. **viša sila:** stvarni događaj koji se nije mogao predvidjeti, izbjeći ili otkloniti, a posljedica kojeg je nemogućnost obavljanja poštanskih usluga.

(2) Izrazi uporabljeni u ovom Zakonu za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se jednako na muške i ženske osobe.

Nadležna državna tijela

Članak 5.

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi strategije, studije, smjernice i programe kojima se utvrđuju temeljna načela i ciljevi politike razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj.

(2) Vlada Republike Hrvatske donosi planove za provedbu utvrđenih načela i ciljeva politike razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj.

(3) Ministarstvo nadležno za poštanske usluge (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) izrađuje prijedloge strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, te u vezi s njihovom provedbom obavlja sljedeće poslove:

1. usklađuje i nadzire rad svih nositelja pojedinih mjera i aktivnosti u provedbi strategija, smjernica, programa i provedbenih planova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka,
2. usklađuje s Hrvatskom agencijom za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: Agencija) razvoj i provedbu utvrđenih načela i ciljeva politike razvoja tržišta poštanskih usluga,
3. obavlja i druge poslove vezane uz provedbu utvrđenih načela i ciljeva politike razvoja tržišta poštanskih usluga.

(4) Ministarstvo priprema propise za provedbu ovoga Zakona, koje je prema ovome Zakonu ovlašten donositi ministar. Za potrebe izrade prijedloga tih propisa i prijedloga akata iz stavka 3. ovoga članka ministar može osnivati povjerenstva, imenovati članove i tajnike povjerenstava, uređivati način rada povjerenstava te određivati naknadu članovima i tajnicima za rad u povjerenstvima, u skladu s posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske.

(5) Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na predstavljanje i sudjelovanje Republike Hrvatske u europskim i međunarodnim organizacijama i institucijama u području poštanskih usluga te je odgovorno za provedbu međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija iz područja poštanskih usluga. Ministarstvo i Agencija sudjeluju u radu upravnih i radnih tijela te radnih skupina tih međunarodnih organizacija i institucija.

II. HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Nadležnost Agencije

Članak 8.

(1) U nadležnosti Agencije su, u odnosu na poštanske usluge, sljedeći regulatorni i drugi poslovi:

1. donošenje propisa za provedbu ovoga Zakona, koji su u nadležnosti Agencije u skladu s odredbama ovoga Zakona,
2. donošenje i ukidanje odluke o određivanju davatelja univerzalne usluge,
3. donošenje i ukidanje odluke o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga,
4. donošenje odluke o načinu računovodstvenog razdvajanja iz članka 47. ovoga Zakona,
5. donošenje odluke u vezi s pristupom mreži iz članka 53. ovoga Zakona,
6. donošenje odluke iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakona,
7. nadzor i regulacija cijena univerzalne usluge, posebnih cijena iz članka 46. stavka 4. ovoga Zakona, te općih uvjeta davatelja univerzalne usluge u skladu s odredbama ovoga Zakona,
8. zaštita prava korisnika poštanskih usluga te rješavanje sporova između korisnika i davatelja poštanskih usluga,
9. inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,

10. vođenje i redovito obnavljanje baza podataka, očevidnika, upisnika i drugih podataka iz područja poštanskih usluga, koje Agencija prikuplja u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
 11. praćenje i analiza stanja i razvoja tržišta poštanskih usluga te poduzimanje potrebnih mjera za osiguranje ravnopravnoga i djelotvornoga tržišnog natjecanja na tržištu poštanskih usluga,
 12. redovito objavljivanje podataka, obavijesti i dokumenata iz područja poštanskih usluga, a osobito pokazatelja razvoja tržišta, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
 13. davanje stručnih mišljenja i objašnjenja u primjeni ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
 14. sudjelovanje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova iz članka 5. ovoga Zakona,
 15. međunarodna suradnja u području poštanskih usluga te sudjelovanje u radu upravnih i radnih tijela nadležnih europskih i međunarodnih organizacija i institucija u području poštanskih usluga,
 16. suradnja s nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima država članica Europske unije, udrugama nadležnih regulatornih tijela i nacionalnim regulatornim tijelima drugih država u području poštanskih usluga,
 17. obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom i zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih komunikacija, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te Statutom Agencije.
- (2) Regulatorne i druge poslove iz stavka 1. točke 1. do 11. ovoga članka Agencija obavlja kao javne ovlasti.
- (3) Agencija vodi upisnik davatelja poštanskih usluga koji mora sadržavati sljedeće podatke:
1. naziv i sjedište pravne odnosno fizičke osobe te osobni identifikacijski broj,
 2. ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi,
 3. podatke o odluci o određivanju davatelja univerzalne usluge,
 4. podatke o odluci o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga,
 5. podatke o davateljima ostalih poštanskih usluga, vrsti poštanskih usluga i području obavljanja tih usluga.
- (4) Popis davatelja poštanskih usluga objavljuje se na internetskim stranicama Agencije, a može se objaviti i na drugi prikladan način.
- (5) Agencija će po službenoj dužnosti brisati davatelja poštanskih usluga iz upisnika davatelja poštanskih usluga u sljedećim slučajevima:
1. ako davatelj poštanskih usluga u pisanom obliku izvijesti Agenciju o prestanku obavljanja poštanskih usluga,
 2. ako davatelj poštanskih usluga prekine obavljati poštanske usluge na razdoblje dulje od godine dana,
 3. ako je davatelju poštanskih usluga pravomoćnom sudskom presudom zabranjeno obavljanje prijavljenih poštanskih usluga,
 4. nakon prestanka pravne osobe davatelja poštanskih usluga ili prestanka obrta.

Univerzalna usluga

Članak 15.

(1) Univerzalna usluga je skup poštanskih usluga koje su dostupne svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske po pristupačnoj cijeni, kod koje davatelj univerzalne usluge mora osigurati kakvoću obavljanja univerzalne usluge propisanu člankom 40. ovoga Zakona putem poštanske mreže davatelja univerzalne usluge.

(2) Univerzalna usluga obuhvaća poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu:

1. prijam, usmjeravanja, prijenosa i uručenja pismovnih pošiljaka mase do 2 kilograma,
2. prijam, usmjeravanja, prijenosa i uručenja paketa mase do 10 kilograma,
3. prijam, usmjeravanja, prijenosa i uručenja preporučenih pošiljaka i pošiljaka s označenom vrijednosti,
4. prijam, usmjeravanja, prijenosa i uručenja sekograma mase do 7 kilograma, bez naplate,
5. usmjeravanja, prijenosa i uručenja paketa mase do 20 kilograma u međunarodnom dolaznom prometu.

(3) Na dimenzije, opremanje i druge značajke poštanskih pošiljaka iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se akti Svjetske poštanske unije.

(4) Davatelj univerzalne usluge mora osigurati svim korisnicima najmanje pet radnih dana u tjednu:

1. jedan prijam poštanske pošiljke,
2. jedno uručenje poštanske pošiljke na kućnu adresu ili u poslovne prostore svake fizičke ili pravne osobe.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne mora se primjenjivati u posebnim zemljopisnim uvjetima ili drugim okolnostima.

(6) Mjerila i kriteriji koje mora ispunjavati poštanska mreža davatelja univerzalne usluge, vodeći računa o gustoći naseljenosti, pokrivenosti područja i stvarnim potrebama korisnika usluga, te posebnim zemljopisnim uvjetima i drugim okolnostima obavljanja usluga iz stavka 5. ovoga članka, propisuju se Pravilnikom o obavljanju univerzalne usluge koji donosi Vijeće Agencije.

(7) O iznimkama iz stavka 5. ovoga članka Agencija će izvijestiti Komisiju i sva nadležna regulatorna tijela za poštanske usluge država članica Europske unije.

Obavljanje zamjenskih i ostalih poštanskih usluga

Članak 17.

Pravo obavljanja zamjenskih poštanskih usluga i ostalih poštanskih usluga stječe pravna ili fizička osoba od dana podnošenja potpune prijave Agenciji.

Prijava za obavljanje zamjenskih i ostalih poštanskih usluga

Članak 18.

(1) Prijava za obavljanje poštanskih usluga, koja se podnosi Agenciji u pisanom obliku, mora sadržavati sljedeće:

1. naziv i sjedište pravne, odnosno fizičke osobe te osobni identifikacijski broj,
2. izvadak iz odgovarajućeg registra pravnih ili fizičkih osoba,
3. popis i opis zamjenskih i/ili ostalih poštanskih usluga koje će se obavljati,
4. cjenik poštanskih usluga,
5. područje na kojem će se obavljati zamjenske i/ili ostale poštanske usluge (unutarnji i/ili međunarodni promet),
6. rok u kojem podnositelj prijave namjerava započeti obavljati zamjenske i/ili ostale poštanske usluge.

(2) Agencija će pisanim putem zatražiti dopunu prijave koja ne sadrži sve podatke iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Agencija će, u roku od osam dana od dana zaprimanja potpune prijave u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, izdati davatelju poštanskih usluga potvrdu kojom se dokazuje podnošenje potpune prijave. Ova potvrda nije upravni akt.

(4) Davatelj poštanskih usluga, koji poštanske usluge obavlja na temelju prijave, obavezan je pisanim putem izvijestiti Agenciju o svim promjenama okolnosti navedenih u prijavi iz stavka 1. ovoga članka bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

Donošenje odluke o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga

Članak 19.

(1) Na temelju podnesene prijave Agencija procjenjuje radi li se o zamjenskim poštanskim uslugama, uvažavajući pritom značajke prijavljenih poštanskih usluga, njihovu uporabnu svrhu sa stajališta korisnika poštanskih usluga i cijenu usluge. Ako iz prijave proizlazi da su poštanske usluge, za koje je prijava podnesena, usluge iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, Agencija će donijeti odluku o obavljanju zamjenskih poštanskih usluga.

(2) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka Agencija će zatražiti mišljenje tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. pravo obavljanja zamjenskih poštanskih usluga, na određenom području, u skladu s podnesenom prijavom,
2. podatke o davatelju poštanskih usluga koji se odlukom određuje,
3. obveze koje davatelj zamjenskih poštanskih usluga mora ispunjavati.

(4) Davatelj zamjenskih poštanskih usluga obavezan je pisanim putem izvijestiti Agenciju o svim promjenama okolnosti navedenih u prijavi iz stavka 1. ovoga članka bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

(5) Davatelju zamjenskih poštanskih usluga nije dopušteno prenijeti pravo na obavljanje zamjenskih poštanskih usluga iz odluke iz stavka 1. ovoga članka na drugu pravnu ili fizičku osobu.

(6) Davatelj univerzalne usluge ima pravo obavljati zamjenske usluge bez pribavljanja odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Ukidanje odluke za obavljanje zamjenskih poštanskih usluga

Članak 28.

(1) Agencija će ukinuti odluku iz članka 19. ovoga Zakona po službenoj dužnosti u sljedećim slučajevima:

1. ako je odluka donesena na temelju netočnih podataka važnih za donošenje te odluke,
2. ako davatelj ne ispunjava obveze navedene u odluci.

(2) Agencija može ukinuti odluku iz članka 19. ovoga Zakona na prijedlog davatelja poštanskih usluga.

(3) Agencija će prije ukidanja odluke iz članka 19. ovoga Zakona, na temelju stavka 1. ovoga članka, pisanim putem upozoriti davatelja zamjenskih poštanskih usluga da u roku, određenom u tom upozorenju, prestane postupati protivno obvezama utvrđenima u odluci.

(4) Ako davatelj zamjenskih poštanskih usluga ne postupi prema upozorenju Agencije iz stavka 3. ovoga članka, Agencija će ukinuti odluku iz članka 19. ovoga Zakona.

VII. OPĆI UVJETI DAVATELJA POŠTANSKIH USLUGA

Članak 44.

(1) Davatelj poštanskih usluga obavezan je donijeti opće uvjete za obavljanje poštanskih usluga u unutarnjem i/ili međunarodnom prometu.

(2) Općim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka uređuje se sljedeće:

1. naziv i sjedište davatelja poštanskih usluga,
2. popis poštanskih usluga koje će obavljati davatelj poštanskih usluga,
3. područje na kojem će se poštanske usluge obavljati,
4. način i uvjeti obavljanja poštanskih usluga,
5. rokovi za uručenje poštanskih pošiljaka,
6. način i uvjeti plaćanja poštanskih usluga i način označivanja plaćanja poštanskih usluga na poštanskoj pošiljci,
7. odgovornost davatelja poštanskih usluga i naknada štete,
8. postupak podnošenja i rješavanja prigovora korisnika poštanskih usluga.

(3) Odredbe općih uvjeta davatelja poštanskih usluga ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(4) Davatelj poštanskih usluga obavezan je opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka te izmjene općih uvjeta dostaviti Agenciji najmanje 15 dana prije početka njihove primjene.

(5) Davatelj poštanskih usluga obavezan je objaviti opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka na svojim internetskim stranicama najmanje osam dana prije početka njihove primjene.

(6) Davatelj poštanskih usluga obavezan je, u prostoru namijenjenom korisnicima usluga, imati javno dostupne važeće opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka, koje mora dati na uvid korisnicima usluga na njihov zahtjev.

(7) Agencija može, prije ili nakon objave općih uvjeta davatelja univerzalne usluge, odlukom narediti izmjenu, dopunu ili ukidanje pojedinih odredaba općih uvjeta, ili opće uvjete u cijelosti, ako utvrdi da su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Obveza računovodstvenog razdvajanja

Članak 47.

(1) Davatelj poštanskih usluga, koji uz poštanske usluge obavlja jednu ili više drugih poslovnih aktivnosti mora obavljati računovodstveno razdvajanje na način da se mogu utvrditi prihodi ostvareni od poštanskih usluga odvojeno od prihoda ostvarenih od jedne ili više drugih poslovnih aktivnosti.

(2) Davatelj poštanskih usluga koji obavlja zamjenske poštanske usluge mora obavljati računovodstveno razdvajanje na način da se mogu utvrditi prihodi ostvareni od tih poštanskih usluga odvojeno od prihoda ostvarenih od poštanskih usluga koje obavlja na temelju prijave, po vrstama usluga.

(3) Davatelj univerzalne usluge mora računovodstveno razdvajati prihode i troškove ostvarene od univerzalne usluge, odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od zamjenskih poštanskih usluga te odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od ostalih poštanskih usluga, po vrstama usluga i proizvodima. Takvo računovodstveno razdvajanje na temelju dosljedno primijenjenih i objektivno utemeljenih načela troškovnog računovodstva služi i kao izvor podataka za izračun neto troška univerzalne usluge.

(4) Računovodstvenim razdvajanjem iz stavka 3. ovoga članka raspoređuju se troškovi na sljedeći način:

- a) troškovi koji se mogu izravno pripisati određenoj usluzi ili proizvodu, pripisuju se toj usluzi ili proizvodu;
- b) zajednički troškovi koji se ne mogu izravno pripisati određenoj usluzi ili proizvodu:
 - 1. kada je moguće, raspoređuju se na temelju izravne analize nastanka samih troškova,
 - 2. kada izravna analiza nije moguća, zajedničke troškovne kategorije raspoređuju se na temelju neizravne povezanosti s drugom troškovnom kategorijom ili skupinom troškovnih kategorija za koje je moguć izravan prijenos ili raspodjela, pri čemu se neizravna povezanost temelji na sličnim troškovnim strukturama,
 - 3. kada izravnim i neizravnim mjerama nije moguće raspodijeliti troškove, troškovna kategorija raspoređuje se na temelju općeg čimbenika raspodjele, koji se računa uz pomoć koeficijenta svih izdataka koji su izravno ili neizravno pripisani, ili dodijeljeni svakoj usluzi koja se obavlja kao univerzalna usluga s jedne strane, te zamjenskim poštanskim uslugama i ostalim poštanskim uslugama s druge strane,
 - 4. zajednički troškovi, koji su nužni za obavljanje univerzalne usluge, zamjenskih poštanskih usluga i ostalih poštanskih usluga, bit će prikladno raspodijeljeni kada univerzalna usluga, zamjenske poštanske usluge i ostale poštanske usluge koriste jednake izvore troškova.

(5) Drugi načini troškovnog razdvajanja mogu se primijeniti samo ako su u skladu s odredbama stavka 4. ovoga članka te nakon što ih je odobrila Agencija.

(6) Agencija mora obavijestiti Komisiju o primjeni drugoga načina troškovnog razdvajanja iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Agencija donosi odluku o načinu računovodstvenog razdvajanja za davatelja univerzalne usluge.

(8) Agencija mora po službenoj dužnosti pokrenuti postupak provjere vjerodostojnosti obavljenih računovodstvenih poslova, što obuhvaća i provedbu revizije putem neovisnog tijela, ako postoji osnovana sumnja u postupanje protivno odredbama ovoga članka.

Naknada nepravednog financijskog opterećenja

Članak 48.

(1) Ako obveza obavljanja univerzalne usluge stvara neto trošak, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge, davatelj univerzalne usluge ima pravo na naknadu utvrđenoga nepravednog financijskog opterećenja (u daljnjem tekstu: nepravedno opterećenje).

(2) Neto trošak je svaki trošak koji je nužan za obavljanje univerzalne usluge te je s tom uslugom povezan, a izračunava se kao razlika između neto troška davatelja univerzalne usluge koji posluje s obvezom obavljanja univerzalne usluge i neto troška koji bi davatelj univerzalne usluge imao da nema obvezu obavljanja univerzalne usluge.

(3) Agencija na temelju izračuna iz stavka 2. ovoga članka odlukom utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno opterećenje, osniva kompenzacijski fond te utvrđuje doprinose koje moraju uplatiti davatelji poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Agencija donosi odluku iz stavka 3. ovoga članka u pravilu u roku od 60 dana, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja potpunog zahtjeva iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Sredstva za naknadu nepravednog opterećenja isplaćuju se iz kompenzacijskog fonda, po zahtjevu davatelja univerzalne usluge, a na temelju odluke Agencije iz stavka 3. ovoga članka.

Postupak izračuna neto troška

Članak 49.

(1) Davatelj univerzalne usluge koji želi ostvariti pravo na naknadu nepravednog opterećenja podnosi zahtjev Agenciji najkasnije do 30. lipnja za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka davatelj univerzalne usluge mora priložiti revizijsko izvješće i izračun stvarnog neto troška, sastavljen u skladu s odredbama članka 47. i 50. ovoga Zakona.

(3) Davatelj univerzalne usluge obavezan je na zahtjev Agencije dostaviti dodatno obrazloženje neto troška.

Kompenzacijski fond

Članak 51.

(1) Agencija osniva kompenzacijski fond otvaranjem posebnog računa kod banke, o kojem vodi posebnu računovodstvenu evidenciju.

(2) U kompenzacijski fond iz stavka 1. ovoga članka doprinose uplaćuju davatelj univerzalne usluge i davatelji zamjenskih poštanskih usluga u skladu s odlukom Agencije iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Prihodi kompenzacijskog fonda su doprinosi davatelja poštanskih usluga iz stavka 2. ovoga članka, a rashod je isplaćena naknada davatelju univerzalne usluge.

(4) Davatelj univerzalne usluge, čiji je izračunati doprinos za kompenzacijski fond manji od izračunate naknade za obvezno obavljanje univerzalne usluge, ne uplaćuje doprinos u kompenzacijski fond, te mu se kao naknada isplaćuje razlika između izračunate naknade i izračunatog doprinosa.

Prihodi kompenzacijskog fonda

Članak 52.

(1) Agencija izračunava iznos doprinosa davatelja poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona za kompenzacijski fond na način da:

1. izračuna cjelokupnu obvezu financiranja nepravednog opterećenja,
2. izračuna iznos doprinosa svakog davatelja poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona razmjerno udjelu njegovih prihoda ostvarenih obavljanjem univerzalne usluge te prihoda od obavljanja zamjenskih poštanskih usluga, tako da navedeni doprinosi podmiru cjelokupnu obvezu financiranja nepravednog opterećenja.

(2) Iznos doprinosa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, koji plaća davatelj zamjenskih poštanskih usluga, ne može biti viši od 5% prihoda ostvarenog od obavljanja zamjenskih poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini.

(3) U slučaju da iznos doprinosa iz stavka 2. ovoga članka i iznos doprinosa davatelja univerzalne usluge nisu dostatni za podmirenje cjelokupne obveze financiranja nepravednog opterećenja, preostali nepodmireni iznos nepravednog opterećenja podmirit će se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

(4) Davatelji poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona moraju na zahtjev Agencije dostaviti podatke o visini prihoda iz prethodne godine, koje ostvaruju od obavljanja univerzalne usluge i zamjenskih poštanskih usluga. Ako davatelj poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona ne obavijesti Agenciju o visini prihoda, Agencija će uzeti u obzir njegov cjelokupni prihod iz prethodne godine, dobiven od nadležnog tijela javne vlasti.

(5) U slučaju sumnje u istinitost podataka koje je dostavio davatelj poštanskih usluga iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona, Agencija ili ovlašteni revizor mogu pregledati podatke i procijeniti prihod toga davatelja poštanskih usluga. Ako se procijenjeni prihod znatno razlikuje od prijavljenog prihoda iz stavka 4. ovoga članka, Agencija će pri izračunu iznosa doprinosa za kompenzacijski fond uzeti u obzir procijenjeni prihod.

Teške povrede ovoga Zakona

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako u propisanom ili ostavljenom roku ne postupi u skladu s odlukom ili drugim upravnim aktom Agencije (članak 11.),
2. ako obavlja poštanske usluge bez prijave (članak 17.),

3. ako obavlja poštanske usluge koje nisu navedene u odluci ili prijavi, ili obavlja poštanske usluge u suprotnosti s uvjetima navedenima u odluci ili prijavi (članak 18. stavak 1., članak 19. stavak 3., članak 25. stavak 1.),
 4. ako ne osigura provedbu mjera u skladu s posebnim zakonima iz područja nacionalne sigurnosti (članak 35. stavak 5.),
 5. ako ne osigura kakvoću obavljanja univerzalne usluge (članak 40. stavak 1.),
 6. ako ne obavi mjerenje kakvoće obavljanja univerzalne usluge, ili ne dostavi Agenciji godišnje izvješće o kakvoći obavljanja univerzalne usluge u propisanom roku, ili ne izradi izvješće na propisani način (članak 41.),
 7. ako ne obavlja poštanske usluge na način i uz uvjete utvrđene ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili općim uvjetima davatelja poštanskih usluga (članak 4., članak 44.),
 8. ako donese cjenik ili primjenjuje cijene za poštanske usluge protivno odredbama ovoga Zakona (članak 45. i članak 46.),
 9. ako ne obavlja računovodstveno razdvajanje na propisan način ili ne dostavlja Agenciji na njezin zahtjev financijska izvješća, knjigovodstvene ili druge podatke potrebne za provjeru obavljenog računovodstvenog razdvajanja (članak 9. i članak 47.),
 10. ako ne uplati doprinos u kompenzacijski fond (članak 51. stavak 2.),
 11. ako ne omogući pristup mreži na način i uz uvjete utvrđene ovim Zakonom (članak 53.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se kazniti i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 30.000,00 kuna.
- (3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinji fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 30.000,00 kuna.
- (4) Imovinska korist ostvarena prekršajem iz stavka 1. točke 1. do 3. ovoga članka oduzet će se rješenjem kojim je utvrđeno počinjenje tog prekršaja.